

Mezhepsizlik

Category: Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 января, 2025

Mezhepsizlik MEZHEPSIZLIK

Mezhepsizligiň (bimessepligiň) düýbüni tutan – yslam dinini daşyndan ýykmaga güýçleri ýetmänsoň, içinden ýykmagy maksat edinip, musulman ýurtlary agzalalyga salmak isleýän iňlis imperializmidir.

Iňlisleriň pitne-pesat çykaryp musulmanlary çökertmek bilen asyl maksatlary Ýakyn Gündogaryň baý nebit ýataklaryny eksplutatirlemekdir. Iňlis imperialistleri mezhepsizligi ilkinji bolup wahhabylyk ady bilen öz hyýanatçylyklaryna wepaly Saud Arabystanly din alymsumagy Muhammet ibn Abdylwahhaba gurdurypdyrlar. Bu dinden çikan sapyk adam käbir şahsy bähbitlere kowalaşyp, iňlis içalysy Hemper bilen dil birikdirdi we iňlisleriň yslamyýeti ýok etmek işlerine öňaýak boldy.

Muhammet ibn Abdylwahhab Ibni Teýmiýäniň Ehli-sünnete dogry gelmeýän kitaplarynyň täsirine düşüpdi we «Nejd şeýhi» ady bilen tanalyp başlapdy. Onuň öñe sürüän pikirleri iňlis sermaýasynyň we iňlis ýaragynyň penakärliginde arap çarwalarynyň ýolbaşçysy Muhammet ibn Saud tarapyndan goldandy. Sapyk din «alymy» Ibni Teýmiýäniň öñe sürüän pikirleri bilen Hemperiň toslap tapan bolar-bolmaz ýalan-ýaşryklaryndan emele gelen ideologiýa wahhabylyk diýip at berildi. Abdylwahhabyň ogly Muhammet 1738-nji ýylда wahhabylygy yylan etdi. Wahhabylyk iňlisleriň syýasy we harby hemaýatkärliginde tutuş Arabystana ýaýrady.

Wahhabylara ynanan Deriýyäniň häkimi Abdyleziz ibn Saud ilkinji bolu 1791-nji ýylда Mekgäniň emiri şerif Galyp ependä garşı uruş yylan etdi. Ol ilkibaşda wahhabylygy gizlin ýollar arkaly mazaly ýaýradypdy. Netijede, ol sansyz-sajaksyz musulmanlaryň ganyna galyp, aýal-ebtatlary, çaga-çugalary we mal-garalary oljalady we ejiz biçäre edibilen sütemkärligini etdi.

Olardan başga-da, Müsürde ýykgynylykly işleri alyp barýan iňlisler «tagmaly» mason Muhammet Abdony ulandylar. 1905-nji ýylda Osmanly soltany Abdylhamyt II tarapyndan Kairiň müftüsü wezipesinden boşadylan Abdo Sultan Abdylhamyt II tagtdan düşürlensoň, ýykgynylykly işlerine iňlisleriň goldawy bilen şägirdi Jemaletdin Efgany bilen dowam etdi...

Bularyň nobatdaky aýakçylary bolan mealçylar hak mezhepleri we tasawwufý inkär edip, tasawwuf beýikleri bolan öwlüyädir welileri müşriklikde aýyplamakdan çekinenoklar. Bu niyet-maksatlaryny garaňkylyga bürän betpygyl adamlar Gurhany diňe özleri bilyän we okaýan ýaly görnüş bermäge çalşyp, sünni mezheplere eýerýän hakyky muslimanlary we hakyky tasawwufçylary ylymsyzlykda we müşriklikde aýyplap, özleri küfure girýär.

Olar Ymam Agzam, Ymam Şafygy, Ymam Ahmet ibn Hanbal, Ymam Mälik hezretleri hakynda delilsiz we ýerliksiz pikirler ýaýradyp mömin-muslimanlaryň pæk ýüreklerini, arassa aňlaryny bulamaga çalyşýarlar. «Möjek ümürli howany gowy görýär» diýip yönlige aýdylmandyr. Bu messepsizler şeýle bir tüýsuni üýtgetmäge ökde welin, aýdar-diýer ýaly däl, hamala, yslamyň 1400 ýyllyk taryhynda gelip-geçen munça alymlar, munça weliullahlar hakykaty görmändirler, şu gurumsaklar hakykaty bilyärmişinler we diňe özleriniň hakykaty bilyändiklerini adamlaryň aňyna guýmaga çalyşýarlar. Olar öz guşbeýinlerine görä Gurhana many çagyyp, 1400 ýyldyr Gurhan we Sünnet ýolundan birjigem gyşarmadyk we bu hususda hiç hili gyşarma göz ýummadyk ýokarda ady agzalan dört beýik alyma «mezhepcilik edip muslimanlaryň arasyň böldüler» diýip aýyplama gaflatyna düşenlerini özleri-de bilenok.

Ymam Agzam hezretleriniň sahabalardan ençemesiniň ylym söhbetlerinde bolan ylym ummanydygyna garamazdan, bu mealçylar hiç bir tutaryksyz bular ýaly beýik yslam alymlaryna hapa ýönkemäge synanşyp, yslam alymlaryny Gurhanyň aýatlaryndan bihabarmış ýaly görkezjek bolup arryklaryny gynaýarlar. Ýogşa-da, olaryň öz aýdyşy ýaly hemme zady Gurhanda görmek isläp, Gurhanda agzalmadyk zatlary-da gereksiz hasap etmeli bolsa, «namaz» we «oraza» sözleri «Gurhanda geçenok» diýip gereksiz

hasap edäýjeklermikä? Gurhanda namaz «salat», oraza «sawm» bolup geçişi ýaly, mezhep hem «syrat» (ýol) bolup geçýändir. Syratyň iň doğrusy hem «syraty-mustakyýmdyr». Allatagala Kurany-Kerimde şeýle diýýär:

«Resulym şek-şübhesiz, sen iň dogry ýoldasyň» («Ýasyn» süresi, 4).

Ynha, şu aýat hem Resulallanyň (s.a.w) ýolunyň, ýagny mezhebiniň syraty-mustakyýmdygyna şaýatlyk edýär. Pygamberimiziň (s.a.w) ýoly bolsa ehli-sünnet ýolunyň (mezhebiniň) hut özüdir. Şeýle-de baş wagt namazlarymyzda «Fatyha» (Elham) süresini okanymyzda «ihdines-syratal-mustakyým» («Rebbimiz bizi iň dogry ýol bolan Resullallanyň ýoly Ehli-sünnet ýoly bolan syraty-mustakyýma ýetir») diýip okamaýarysmy näme? Şeýle-de, hut Resulallanyň (s.a.w) özi «Sahyh Buharynyň» bir hadysynda: «Halas bolanlar Meniň we Sahabalarymyň ýolundan gidenleridir» diýýär. Allatagala hem Kurany Kerimde şeýle diýýär:

«Eý Resulym, aýt şolara, eger Allany söýyän bolsaňyz, geliň maňa uýuň diý, Alla hem sizi söýsün, günäleriňizu bagışlasyn. Alla bagışlaýydyr, Alla merhemetlidir» («Aly-Ymrان» süresi, 31).

Şu aýatlara we şu aýatlaryň manysyna meňzeş manydaky başga aýatlara laýyklykda, Resulallah uýmak parz bolşy ýaly, Resuallanyň mezhebine, ýagny syraty-mustakyýma uýmak hem hemmämize parzdyr. Ýokarda ady agzalan dört müjtehit alymymyz hem bu iň dogry ýola nähili eýermelidigini we munuň içtihadyny görkezip, halkyň iň dogry ýoldan ýöremegine öňaýak bolupdyrlar. Olaryň hiç birisem «meniň görkezen syraty-mustakyýmmyň ady hanafylyk bolsun, şafagylyk bolsun, ýa bolmasa hanbalylyk bolsun» diýmändirler. Çünkü muny şol döwürde ýaşap geçen halk köpcüligi çeşmelerde şeýle ýatlaýar we häzire çenlem şeýle ýatlanlylyp gelinýär. Ygtykatda iň dogry ýol bolan Ehli-Sünnet ýoly (Sünni mezhebi) dowam edip gelsine, amalda bolsa ýüzden gowrak dürli-dürlü içtihatlardan häzirki

wagta çenli diñe dört sünni mezhebi galypdyr. Resulyň ýoly bolan ygtykatda Ehli-Sünnet ýoly (Syraty-Mustakyým), ýagny mezhebi, amalda-da diñe dört mezhep dowam edipdir. Allatagala bu dört hak mezhebiň biziň günümize çenli gelip ýetmegine sebäp bolan mömin-musulman bendelerininiň we hak ýoldan ýörän ata-babalarymyzyň jaýlaryny jennet eýlesin. Allatagala ol mujtehit we ýolgörkeziji alymlarymyzyň bitiren beýik işleriniň sogabyны bersin.

Bugünkü-gün yslam dininiň duşmanlarynyň aýakçyligyny edýänler käsir hususy teleýaýlymlarda we internet saýtlarynda amatyny peýläp ýatan ýyrttyjy haýwanlar kimin düýp meseläniň nämededigini aňşyrmaýan musulmanlary duzaga düşürip, olary yslamyň ehli-sünnet ýolundan daşlaşdyrýarlar. Munuň bilenem çäklenmän torlaryna düşüren musulman ynançly ýaş oglan-gyzlary guduzlan ite öwrüp ýene-de musulmanlaryň üstüne küsgürýärler we kapyrlaryň çyrasyna ýag damdyrýarlar...

«Kuran dini», «Bize Kuran ýeter», «Töwhid Ehli» ýaly atlara duwlanyp yslam duşmanlaryna hyzmat edýän bu gapyllar özlerini hakyky hudaýsöyer hökmünde görkezip, hakyky musulmanlary şirke düşmekde aýyplaýarlar. Bu aýakçylar özleri bilip ýa-da bilmezden töwhidi tutaryk edinip, yslamyň duşmanlaryna hyzmat edýärler we yslamyň hak ýolun hyýanat edýärler.

Musulmanlar dinlerini Gurhan meallaryndan däl-de, yslam ylmyhallaryndan öwrenmelidir.

Sözümüzىň soñunda, yslam duşmanlaryna hyzmat edýän bubicäre ehli-mealçylara Allatagalanyň hidaýat bermegini umyt we nyýaz edýärис.

Abdylla BEKIR HOJA.